

Yrityskaupan hyväksyminen: Walki Plastiroll Oy / Westpak Oy AB ja Oy Flexipack Ab

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV" tai "virasto") on 4.8.2022 ilmoitettu järjestely, jossa Walki Plastiroll Oy ("Walki Plastiroll" tai "ilmoittaja") hankkii yksinomaisten määräysvallan Westpak Oy AB:ssa ("Westpak") ja Oy Flexipack Ab:ssa ("Flexipack") (yhdessä "kohde").

1 Yrityskaupan osapuolet

Walki Plastiroll on muille kuin elintarvikkeille joustopakkausmateriaalipakkauksia valmistava yritys, joka kuuluu suomalaiseen kansainvälisesti toimivaan Walki Group- pakkausteollisuuskonserniin ("**Walki**")¹. Walkin pakkausmateriaalituotteet ovat pääasiassa kuitupohjaisia monikerroslaminaattituotteita. Walki tarjoaa pakkausratkaisuja pääasiallisesti kolmelle eri liiketoiminta-alueelle: kuluttajapakkaukset, teollisuuspakkaukset ja teolliset materiaalit. Walkin Suomen tuotantolaitokset sijaitsevat Valkeakoskella, Pietarsaareissa ja Ylöjärvellä².

Westpak on painettuja ja painamattomia joustopakkausmateriaaleja sekä joustopakkauksia pääasiassa elintarviketeollisuudelle tarjoava yritys. Westpak valmistaa pääasiassa jatkojalostettuja joustopakkauksia, joita voidaan käyttää esimerkiksi tuoreiden elintarvikkeiden, makeisten ja muiden kuluttajatuotteiden suojaamisessa. Westpakin toimitilat sijaitsevat Säkylässä, mutta se myy tuotteitaan Euroopan laajuisesti.

Flexipack on yritys, joka valmistaa pääasiassa muovisia joustopakkausmateriaaleja jatkojalostettavaksi varsinaisia joustopakkauksia tuottaville yrityksille. Flexipackin tuotevalikoimaan kuuluu sekä suojaavia ns. barrier-joustopakkauskalvoja että tavallisia joustopakkauskalvoja, joita voidaan käyttää muun muassa elintarviketeollisuudessa ja muilla toimialoilla. Flexipackin tuotantolaitos sijaitsee Vaasassa, mutta se myy tuotteitaan Euroopan laajuisesti.

2 Ilmoittajien näkemys relevanteista markkinoista

Ilmoittajan mukaan yrityskaupan osapuolet toimivat joustopakkausten markkinoilla³. Joustopakkauksella tarkoitetaan joustavaa pakkausta, joka

¹ Walki Plastiroll on Walki Group Oy:n tytäryhtiö. Walki Group -konserni (Walki) kuuluu OEP VII GP L.L.C.:n ("OEP") sijoitusportfolioon. OEP on yhdysvaltalainen yksityinen sijoitusyhtiö, jonka kohdeyhtiöinä ovat teollisuuden-, terveydenhuolto- ja teknologia-aloilla toimivat pohjoisamerikkalaiset ja eurooppalaiset keskiuuret yritykset.

² Walki toimii maailmanlaajuisesti ja sillä on tuotantolaitoksia Suomen lisäksi Saksassa, Belgiassa, Espanjassa, Puolassa, Ranskassa, Irossa-Britanniassa, Venäjällä sekä Kiinassa.

³ Ilmoittajan mukaan joustopakkausten markkinoita on mahdollista edelleen tarkastella käytetyn materiaalin, käyttötarkoituksen tai jalostusasteen perusteella. Ilmoittajan mukaan joustopakkaukset ovat osa laajempaa kuluttajapakkausten markkinaa. Kuluttajapakkausten markkinaan voidaan lukea joustopakkausten lisäksi myös muun muassa erilaiset pussit (esimerkiksi

valmistetaan yksi- tai monikerroskalvoista, ja jonka materiaalina voidaan käyttää esimerkiksi muovia, alumiinifoliota, paperia tai näiden yhdistelmiä. Tuotteita voidaan käyttää esimerkiksi elintarvikkeiden, kotitaloustuotteiden ja lääkkeiden pakkaamisessa. Ilmoittajan mukaan joustopakkausten markkinoita on mahdollista tarkastella myös kapeampina tuotteiden jalostusasteen mukaisina markkinoina. Tällöin joustopakkausmarkkinat voidaan jakaa jatkojalostamattomiin joustopakkausmateriaaleihin ja jatkojalostettuihin joustopakkausoihin.

Osapuolista Walki valmistaa Suomessa pääasiassa jatkojalostamattomia joustopakkausmateriaaleja elintarviketeollisuuden käyttöön ja vähäisessä määrin jatkojalostettuja joustopakkausmuuhun kuin elintarviketeollisuuden käyttöön. Flexipack valmistaa jatkojalostamattomia joustopakkaustuotteita. Yhtiö ei sen sijaan valmista lainkaan jatkojalostettuja joustopakkausmuuhun. Westpak valmistaa jatkojalostettuja joustopakkausmuuhun sekä elintarviketeollisuuden käyttöön että muille toimialoille. Yhtiö ei puolestaan valmista lainkaan jatkojalostamattomia joustopakkausmateriaaleja. Osapuolten toimintoja voidaan luonnehtia suhteessa toisiinsa myös osin vertikaalisiksi, sillä Flexipack tuottaa jatkojalostamattomia joustopakkausmateriaaleja, joita jatkojalostettuja tuotteita tarjoavat yritykset kuten Walki ja Westpak voivat tarvittaessa käsitellä edelleen.

Ilmoittajan mukaan rajat ylittävä myynti on joustopakkausmuuhun tyypillistä ja joustopakkausmuuhun markkinat sekä niiden mahdolliset alamarkkinat ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan vähintään ETA:n laajuiset. Ilmoittajan mukaan osapuolten ovat pieniä toimijoita ETA:n laajuisilla markkinoilla ja osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet jäävät korkeintaan [0–5] %:iin markkinamäärittelystä riippumatta. Ilmoittaja on kuitenkin toimittanut markkinatietoja yrityskaupan kilpailuvaikutusten selvittämiseksi myös Suomen markkinoilta⁴.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajan esittämän markkinoiden jaottelun mukaisesti keskittyen yrityskaupan vaikutuksiin Suomen markkinoille. Markkinamäärittely on kuitenkin voitu jättää avoimeksi, koska jäljempänä ilmenevin perustein yrityskaupan ei ole katsottu olennaisesti estävän kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

Jatkojalostamattomat joustopakkausmateriaalit

Jatkojalostamattomat joustopakkausmateriaalit ovat puolivalmisteita, kuten laminaatteja ja filmejä, joita jatkojalostajat käyttävät lopputuotteen valmistukseen. Edellä mainitun mukaisesti osapuolista Flexipack ja Walki tuottavat jatkojalostamattomia joustopakkausmateriaaleja. Ilmoittajan mukaan

bioroskapussit), niin sanotut barrier-päällysteiset taittokartongit sekä niin sanotut "rigid"-tuotteet (esimerkiksi pullot, tölkit ja kovat muovirasiat).

⁴ Ilmoittajan arvion mukaan suurin osa Suomessa tuotetuista joustopakkaustuotteista menee vientiin ja Suomessa käytetyistä joustopakkaustuotteista noin 30 % on valmistettu Suomen ulkopuolella.

Flexipackin ja Walkin toiminnot Suomessa eroavat kuitenkin tarkasteltaessa toimintaa tuotteiden materiaalin perusteella⁵.

Ilmoittajan arvion⁶ mukaan jatkojalostamattomien joustopakkausmateriaalien Suomen markkinoiden koko vuonna 2021 oli 67 miljoonaa euroa. Walkin markkinaosuus oli [0–5] % ja Flexipackin [10–20] %. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus oli noin [10–20] %. Osapuolten tärkeimpiä kilpailijoita jatkojalostamattomien joustopakkausmateriaalien markkinoilla Suomessa ovat Schur Flexibles -konserni (markkinaosuus [5–10] %), Sataplast Oy ([5–10] %), Amcor Flexibles ([5–10] %), Constantia Flexibles Group GmbH ([5–10] %) ja Mondi-konserni ([5–10] %).

Jatkojalostetut joustopakkaukset

Joustopakkausmateriaaleja jatkojalostettaessa puolivalmisteita laminoidaan yhteen ja painetaan tai muutoin muokataan loppukäyttäjän tarpeiden mukaisiksi joustopakkauksiksi. Ilmoittajan mukaan joustopakkausmarkkinoita voidaan tarkastella myös erikseen jatkojalostettujen joustomateriaalipakkauksen tuotantoketjun tasolla. Edellä mainitun mukaisesti osapuolista Walki ja Westpak valmistavat jatkojalostettuja joustopakkauksia⁷. Ilmoittajan mukaan markkinoiden jakaminen käyttötarkoituksen perusteella ei ole tarpeellista, sillä käyttötarkoituksen perusteella tarkasteltaessa Walkilla ja Westpakilla ei ole merkityksellistä päällekkäistä toimintaa⁸.

⁵ Ilmoittajan mukaan markkinoiden tarkasteleminen materiaalin perusteella ei ole tarpeen, sillä materiaalin perusteella tarkasteltuna osapuolilla ei ole päällekkäisyyttä Suomessa. Flexipack toimittaa muovipohjaisia jatkojalostamattomia joustopakkausmateriaaleja, kun taas Walki toimittaa monikerroslaminaattijoustopakkausmateriaaleja. Ilmoittajan näkemyksen mukaan jatkojalostamattomien joustopakkausmateriaalien segmenttiä ei tule tarkastella myöskään tuotteiden käyttötarkoituksen mukaan, sillä osapuolek eivät aina tiedä, mihin käyttöön niiden tuotteitaan jatkojalostetaan. Ilmoittajan mukaan näin tarkasteltuna Walkilla ja Flexipackilla on vähäinen päällekkäisyys elintarvikekäyttöön tarkoitettujen jatkojalostamattomien joustopakkauksen osalta. Ilmoittajalla ei kuitenkaan ole tarkempia tietoja elintarvikekäyttöön tarkoitettujen jatkojalostamattomien tuotteiden segmentin koosta. Ilmoittajan arvion mukaan osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet eivät kuitenkaan ylitä [10–20] % tälläkään tavalla tarkasteltuna.

⁶ Ilmoittajalla ei ole tarkkoja tietoja jatkojalostamattomien joustopakkausmateriaalien markkinasegmentin koosta. Arvion apuna on käytetty ekstruusiopäällystettyjen monikerroslaminaattien (AWA European Extrusion Coated Materials Market Study 2017) ja muovipohjaisten tuotteiden segmenttien osalta saatavilla olevia markkinaraportteja. Muovipohjaisten tuotteiden osalta on käytetty ns. korkean suojatason muovifilmejä (high-barrier transparent films) koskevaa raporttia (Smithers Piran raportti The Future of High-Barrier Films for Packaging to 2024). Jatkojalostamattomiin joustopakkausmateriaaleihin voi lukeutua myös muita alasegmenttejä. Tiedoissa on otettu huomioon ainoastaan edellä mainitut segmentit.

⁷ Westpak tarjoaa jatkojalostettuja pakkausvaihtoehtoja muun muassa tuoreille elintarvikkeille, kuten liha- ja kalatuotteille, maitotuotteille ja vihanneksille sekä kuivatutuotteille, makeisille, valmisruoille ja pakasteille. Lisäksi se valmistaa lääkintätarvikkeille tarkoitettuja jatkojalostettuja joustopakkauksia. Walki tuottaa Suomessa vähäisissä määrin jatkojalostettuja joustopakkauksia muuhun kuin elintarvikekäyttöön. Walki ei tuota Suomessa lainkaan jatkojalostettuja joustopakkauksia elintarvikkeille eikä lääkintätarvikkeille tarkoitettuja joustopakkauksia.

⁸ ETA-alueella sekä Westpak että Walki valmistavat elintarvikkeille tarkoitettuja jatkojalostettuja joustomateriaalipakkauksia. Kaivennetaessa tarkastelua ainoastaan Suomen alueelle, markkinoille jää ainoastaan Westpak. Tarkasteltaessa muita kuin elintarvikkeille tarkoitettuja jatkojalostettuja joustopakkauksia, osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus Suomen laajuisilla markkinoilla on noin [0–5] %.

Ilmoittajan arvion⁹ mukaan jatkojalostettujen joustopakkausten Suomen markkinoiden koko vuonna 2021 oli 186 miljoonaa euroa. Walkin markkinaosuus oli [0–5] % ja Westpakin noin [10–20] %. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus oli noin [10–20] %. Osapuolten tärkeimpiä kilpailijoita jatkojalostettujen joustopakkausten markkinoilla Suomessa ovat Wipak Oy (markkinaosuus [20–30] %), Amcor-konserni ([10–20] %), AS Estiko-Plastar ([5–10] %), Lietpak-konserni ([5–10] %) ja Amerplast Oy ([5–10] %).

3 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Ilmoittajan mukaan yrityskaupasta ei aiheudu haitallisia kilpailuvaikutuksia Suomessa tai muuallakaan ETA:ssa. Osapuolilla on vain vähäisesti päällekkäistä toimintaa joustopakkausten markkinoilla. Osapuolten markkinaosuudet jäivät ilmoittajan mukaan Suomen markkinoilla tarkastelutavasta riippumatta maltillisiksi ja osapuolten toiminnan painopisteet poikkeavat toisistaan. Lisäksi osapuolet kohtaavat kaupan jälkeenkin joustopakkaustuotteiden markkinoilla voimakasta kilpailua lukuisilta suuremmilta toimijoilta. Yrityskaupalla ei ole ilmoittajan mukaan merkittäviä vaikutuksia myöskään osapuolten välisen mahdollisesti vertikaalisena arvioitavan suhteen kannalta, sillä keskittymällä ei ole yrityskaupan jälkeen markkinavoimaa kysyntä- tai tarjontamarkkinoilla niiden sulkemiseen.

Viraston markkinakuulemisessa saatu lausuntopalaute oli pääosin neutraalia. Joidenkin lausunnonantajien mukaan osapuolet vahvistavat asemaansa konsolidoituvilla pakkausalan markkinoilla, mutta kyseisestä yrityskaupasta ei nähty ongelmia. Eräiden lausunnonantajien mukaan osapuolten toiminnot eroavat toisistaan ja eräiden lausunnonantajien mukaan joustopakkausten markkinoille jää yrityskaupan jälkeenkin useita kilpailevia yrityksiä, jotka valmistavat samankaltaisia tuotteita, minkä vuoksi yrityskaupalla ei nähty olevan kilpailua olennaisesti vähentäviä vaikutuksia.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Ilmoittajan toimittamien markkinatietojen perusteella osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet ja markkinaosuuksien lisäykset ovat maltillisia kaikilla tarkastelluilla segmenteillä. Viraston markkinakuulemisessa ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia kilpailuvaikutuksia.

4 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Walki Plastiroll Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan Westpak Oy AB:ssa ja Oy Flexipack AB:ssa.

⁹ Markkinoita koskevat tiedot perustuvat Wood Mackenzien Chemicals Flexible Packaging European Study Supply Demand Report (May 2020) -raporttiin ja ilmoittajan arvioon.

5 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

6 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

7 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa asiantuntija Yasmin Huttunen, puhelin 029 505 3060, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Asiantuntija Yasmin Huttunen